

A megoldás

A mikor először találkoztam a Külügyminisztérium kommunikációs munkatársai által bevezetett – a bűvös kockát haloványan stilizáló, s a megoldást sugalló – logóval, Szatymazon élő festőművész barátom jutott eszembe. Kossuth Tivadar szeret beszélni a képeiről, odaáll a vászonhoz, s elmondja, hogy mit miért, s hogyan formált meg. És, ugye, itt van a Rubik-kocka, a megoldás, meséli a művész, ezt ajánlom én az emberiségnek.

Nagy szó ez, csak végtelenül tiszta és halálosan elkötelezett emberek használhatják, mint amilyen Tivadar, ezért hát nekünk is oda kell figyelni legalább a pontos és körültekintő szóhasználatra, hiszen, ha nem is az emberiség, de a magyarság sorsa dől el az integráció minőségén, s ha számba vesszük, hogy mivel léphetünk be úgy, mint távoli rokon a csillogó családi ünnepre, hát nem sok általuk értékelhető dolgot tarthatunk a kezünkben.

Legalábbis szám szerint, a hideg számok szerint.

De abban a dobozban ott van a magyar szellemi töke, a kreativitás, a művészi hajlam és az álmodozás képessége. Ez éppen elég ahhoz, hogy értékesnek tartásuk ajándékunkat, amit vittünk.

Gondoljuk meg, a magyar kreativitás közös gyökerén nőtt föl a világhírnő magyar konyha, a világ színvonalú kultúra és a szellemi csúcspontok döntő tudomány. A magyarság, ha bátor lesz innen néznie önmagát, büszkén indulhat oda, ahová virtuálisan mindig is tartozott.

A magyar paprikának, őszibaracknak, bornak, gabonának nincsen párja, a mi irodalmunk a franciáéval azonos értékű, filmművészetünk a világsők közé tartozik, magyar találmány a porlasztó, a dinamó, a postaláda, a golyóstoll és a helikopter, a lakosság számához képest Magyarországnak jutott a legtöbb olimpiai érem, mérnökeink teljesítménye a világ bármely pontján a kiemelkedő munka színvonalát, a mi térképészeink, tipográfusaink, építőmestereink, fényképészeink a világelsőkkel vannak egy szinten, tehát semmilyen téren és semmilyen szempontból nincs szégyellni való.

A magyar kultúrát, európai, tehetséges nemzet.

Ezt fejezi ki, számomra teljesen egyértelmű módon a Rubik-kocka, s az a logó, ami azt üzeni: lesz megoldás.

D. Lukács (me)

Agrárreformterv

● Brüsszel (MTI)

Az Európai Unióba pályázó kelet- és közép-európai országoknak sem kedvez az, ha az EU elsi-etett, nem megfelelő mezőgazdasági reformba kezd – vélekedik több EU-tagország mezőgazdasági minisztere. Közben bizonyos átalakítások szükségességével valamennyi tagállam egyetértett, a mélyreható reformok 2000 előtti megvalósítását a többség elveti.

Az Európai Bizottság márciusban hozta nyilvánosságra javaslatait az elavultnak tekintett közös mezőgazdasági politika gyökeres átalakítására.

A reformok az árak és támogatások csökkentésével a versenyképesség növelését és a nemzetközi szinthez való közeledést hivatottak szolgálni, különösen a marhatermesztés, a tejtermelés és a gabonatermesztés ágazatában. Nőne ezzel szemben a támogatás a foglalkoztatásbarát vagy környezetvédő mezőgazdasági vállalkozások esetében. Az EU mezőgazdasági minisztereinek a június 15-én Cardiffban tartandó kormányfői értekezletére kellene konszenzusos véleményt mondani a brüsszeli bizottság javaslatairól.

EU-források haladásként értékelték, hogy a bizottsági

reformtervet eddig támogató Svédország és Nagy-Britannia mellé Franciaország, Görögország, Olaszország és Hollandia is felsorakozott. Utóbbiak azonban jelentős változtatásokat kívánnak a tenni a végrehajtási javaslaton, különösen a tervezett árcsökkentések mértékében.

A többi EU-tagállam – élén Németországgal – elveti a reformtervet. A német álláspont – amely nem utolsó sorban az ősszel esedékes választások miatt különösen merev – az, hogy az árcsökkentés nem megoldás az agrárpolitika gondjaira. Berlin a Kereskedelmi Világszervezetben (WTO) jövőre kezdődő nemzetközi tárgyalássorozat előtt korainak tartja az EU-reform kidolgozását. Más tagállamok – köztük Belgium és Luxemburg – attól félnek, hogy az EU mezőgazdasági arculata is veszélybe kerül a tervezett reformok miatt.

Abban mindenki egyetért, hogy a közös mezőgazdaságpolitika felülvizsgálatára nem elsősorban a küszöbön álló keleti bővítés miatt van szükség. Azt sem vitatják, hogy a reformot a felveendő országok képességeinek ismeretében kell megtervezni. Megfigyelők szerint azonban a belső viták hevében az EU könnyen megfélemezhető aról, hogy a reform kidolgozásánál a leendő új tagok érdekeit is figyelembe vegye.

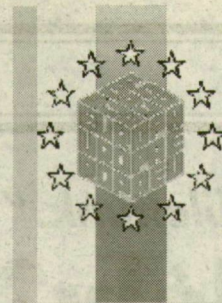
Gépiparunk és az Unió

● Budapest (MTI)

A magyar gépipar már felkészült az európai uniós csatlakozásra, azonban a versenyképesség megtartása érdekében előtérbe kell helyezni a szabványosítást és a minőségfejlesztést.

Valamint folytatni kell az

ipari park programot – mondta Hegyháti József, az Ipari Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium helyettes államtitkára a Magyar Gépgyártók Országos Szövetségének (Magosz) szerdai budapesti éves közgyűlésén.

A MEGOLDÁS

Európa-kapu

● Ipari parkot, de hogyan?

A kovásszszerep Szegedre vár

A pénzt „eltemetik”: épül a gázvezeték. A nyár végére elkészül a mórachalmi ipari park.

(Fotó: Miskolczi Róbert)

Nincs elég ipari park az Alföldön. Nem indult meg a tőkebeáramlás. Megyénkben Mórachalom elsőként kapta meg a lehetőséget: agráripari parkot működtethet. Most, mikor már Hódmezővásárhely, Szeged, Makó, Szentes, Csongrád is megkapja az ipari park lehetőségét, új minőség szülehet – ha Szeged és a Duna-Maros-Tisza Eurorégió is fölne feladatahoz.

Júliusra-augusztusra elkészül a mórachalmi ipari park, közben gyűjtik az e célra, de különböző helyekről összegereblyezett pénzt, keresik az agrár- és a könyripari befektetésre vállalkozókat. Az úttörő szerepre kényszerülő Mórachalom társakra vár, mert csak úgy léphet a következő lépcsőfokra. A fejlődésben meddig juthat el egy település? Meddig lehet Szeged rovására növekedni? Él-e a régió? E kérdésekre is választ kerestünk, mikor az európai stílusú pályázati módszert jól alkalmazó, a hazai és az uniós pénzforgatások ügyesen megcsapoló, ezért az utóbbi időben kiugróan fejlődő Mórachalom polgármesterével, Nógrádi Zoltánnal beszélgettünk.

● Konkurenciaharc dúl Csongrád megye még meg sem született ipari parkjai között?

– Nem egymással, hanem egy csehországi, egy szlovéniai vagy egy lengyelországi térségi ipari parkjával állunk versenyben. Ez abból is látható, hogy a megyei települések hiába ígérnek egymás alá például telekárban, a befektetőt ez nem érdekli, hiszen ez a legkisebb költségtétel egy tőke és technológia igényes ágazatban.

● Mégsem ösztönlenek a vállalkozók.

– Mert hiányzik a régiómarketing, mert a dél-alföldi régió tőkepiaci pozícióján kell javítani. Ehhez pedig régiószemlélet és települési összefogás kell.

Pénzkálvária

● Munkatárunktól

Hogy Mórachalom ipari park létesülhet, arról 1997. szeptember 29-én kapott értekezést a település önkormányzata. A kisváros válaszként megszülető pályázatban a második lépcsőt célozta meg: azokat az infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztéseket, melyek egy ipari parkot megkülönböztetnek egy iparterülettel. Erre, vagyis hogy a területfejlesztési és a gazdaságfejlesztési célelőirányzatból csippenhet a település, a válasz ez év elején megérkezett. Most a szerződéskötés idejét éli Mórachalom. S a polgármester, Nógrádi Zoltán is tapasztalja, mennyire bonyolult módon érheti el egy település, hogy komplexen kezelhesen forrásokat, a több helyről összegyűjtött pénzt tényleg fölhasználhassa.

A példaként ismertetett mórachalmi pénzkálvária azzal indul, hogy támogatási alapszerződést kell kötni az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztériummal, ezután az OTP-vel egy garanciaszerződést, melyet a Magyar Fejlesztési Bank igényel. E garanciaszerződés akkor jár le, ha a pályázató szerv megbízonyosodott arról, hogy a pénzt a támogatott arra használta, amire kapta. Ezek után kötni kell a Magyar Fejlesztési Bankkal egy finanszírozási szerződést, mely a gazdaságfejlesztési célelőirányzatra vonatkozik. Ezt követi a KTM pénzalapja, a területfejlesztési célelőirányzat felhasználását rögzítő támogatási szerződés. Utána jön a kincstár, ahol a finanszírozási szerződés születik. Mindezek után, az összes szerződés birtokában a megyei területfejlesztési tanács a következő állomás, ahol a megyei decentralizált keretekre kötik meg a szerződést, de ami életképtelen a megyei kincstárral aláírt finanszírozási szerződés nélkül. E hét szerződés összegyűjtése után lehet csak a pénzt költeni.

Közben persze az élet nem áll meg. A befektető nem arra vár, hogy egy települési önkormányzat megküzdjön a minisztériummal.

● Az első ipari park építőjére, Mórachalomra hárult a felderítő és a stratégia szerepe is?

– Első generációs ipari parkként a mórachalmaiknak kell megjelenítenünk az egész Dél-Alföldet mint befektetési lehetőséget. A befektető ugyanis nem csupán települést, hanem térséget vásárol, mikor a tőke elhelyezéséről dönt. Mielőtt még a mórachalmi ipari parkról egyetlen szót ejthetünk volna, föl kellett vázolnunk a Dél-Alföld mint pozícionált terület piaci lehetőségeit, közlekedési viszonyrendszerét, fogyasztói szokásait, munkaerőpiaci adatait, természet- és gazdaságföldrajzi adottságait, majd Szeged mint eurorégiós központ jellemzőit, például iskolavárosi

mvoltát, infrastruktúráját, s mikor ezen előadás hatására csillogni kezdett tárgyalópartnerünk szeme, akkor hirtelen vágással közöltük: ettől a várostól vagyunk mi 19 kilométerre.

● Ez járható út?

– Nem. Az látható, hogy az iparfejlesztés az ipari parkokra fog koncentrálni. De az is nyilvánvaló, hogy hálózatként, egységként kell megjelenünk – az ipari parkok a Dél-Alföldön címszó alatt lehet a régió tökepozícióját javítani. Mikor ily módon már csatornázott a tőkebeáramlás a térségbe, akkor következhet a második lépés: a befektető eldöntheti, hogy Makót vagy Mórachalmot vagy Csongrádot vagy Szegedet választja.

● Kinek a dolga a tőkebe-

áramlást biztosító „csatorna-rendszer” kiépítése?

– A régióközponti funkciókra áthozó Szegednek kellene e feladatokat koordinálnia. Kialakult a területfejlesztés, a turisztika, a nemzetközi kapcsolatok intézményrendszere, de ezek működését koordinálni szükséges. Azért is, hogy ne kavarodjanak össze a feladatok, hogy egyik szereplő se érvényesülhessen a másik rovására.

● Márpedig a Szeged holdudvarába tartozó települések eddig a régióközpont ügyetlenkedései miatt ugrottak nagyot fejlődésükben. Például Hódmezővásárhelynek előbb lett szennyvíztisztítója, Mórachalomnak ipari parkja, mint Szegednek. De mi lesz ennek a következménye?

– Az, hogy e kiugró módon fejlődő települések hamarosan saját korlátaikba fognak ütközni. Minél kisebb egy település, annál hamarabb éri el azt a pontot, mikor már önmagától nem tud továbblépni, mikor már pótolhatatlan az az integráló erő, mely mindannyiunkat tovább pördít. Egy település fejlesztési igényeit be kell tudni ágyazni egy nagyobb érdek célszerzőjébe. Ha ez hiányzik, nem bizonyítható a települési program szükség-szerűsége sem.

● Hol kaphat valódi szerepet, mikor lesz életeli a Duna-Maros-Tisza Eurorégió?

– A fejlesztés három regionális típusa életképes: a kistérségi, a hárommegyes és az eurorégiós. Ez utóbbi szint kialakításának kovásza: a három dél-alföldi megye, mert itt született meg az ötlet, itt a legstabilabb a jogi környezet és az intézményi háttér. Ahogy Szeged nem tölti be a környező települések közötti koordinatív-integráló szerepét, hogy e térség régióvá válhasson, úgy a dél-alföldi megyék sem látják el az eurorégió életszerűvé tételében rájuk háruló feladatot.

Újszászi Ilona

EIB-hitel

● Lisszabon (MTI)

Az Európai Beruházási Bank (EIB) a következő három évben megkésztetési hitelnyújtását Kelet- és Közép-Európa részére.

A cél felkészíteni ezeket az országokat az európai uniós tagságra – mondta Brian Unwin, a bank elnöke Lisszabonban.

A luxemburgi központú bank az EU hosszú távú hitelek felosztó szervezete, és a világ egyik legnagyobb multilaterális hitelnyújtója és hitelfelvéveje.

A pénzügyi távaly 1,5 milliárd ECU hitelt folyósított a kelet- és közép-európai országoknak. A 2000. év végéig összesen 6-7 milliárd ECU hitelt nyújt a pénzügyi ezen országcsoportnak. A jelenlegi évi 1-1,5 milliárd ECU hitelnyújtást alapul véve az összeg évi 2-3 milliárd ECU lesz. A mintegy 7 milliárd ECU hitelt 10-11 kelet- és közép-európai ország kapja. A fő kedvezményezettek: Lengyelország, Magyarország, Csehország és Szlovákia – mondta Unwin. 1999-től kezdődően az EIB hitelnyújtása és hitelfelvétele döntőrészt euróban történik – fűzte hozzá.

Az EIB évente 25-26 milliárd ECU hitelt nyújt összesen, amit részben saját hitelfelvételeből finanszíroz. A bank úgy számol, hogy az idén 25 milliárd ECU-t kötvénykibocsátás formájában a nemzetközi piacon vesz fel. Az EIB távaly a 26 milliárd ECU-s hitelnyújtásához 23 milliárd ECU-t vett fel a nemzetközi piacon.

Vállalkozói övezet

● DM/DV információ

A Magyar Fejlesztési Bank Rt. összehívta a Magyarországon kijelölt vállalkozási övezetek képviselőit, hogy egyetessék fejlesztési elképzeléseiket, s ezek beilleszthetőségét a nagyobb, térségi programokba.

A bank szakemberei az Országos Területfejlesztési Központ munkatársaival együtt tájékoztatták a jelenlevőket a szükséges képzési teendőkről, az övezeteket működtető legideálisabb szervezeti formákról, illetve egy közös érdekvédelmi szövetség létrehozásának szükségességéről.

● Partnerség

Brüsszel, Erdély és Mórachalom

● DM/DV információ

A pályázati stílust, a pénzszerzési módszert, egy program fölépítésének fázisait tanulmányozhatja együtt Mórachalom és romániai-erdélyi testvértelepülése, Csíkszentmárton szakértő gárdája.

A Brüsszeli bizottság 10 millió forintnyi, önerőt is igénylő támogatást fölhasználva, az ősszel induló, háromnegyed évig tartó Partnerség-program keretében erőforrás-elemzés, helyzetfelmérés és szervezetfejlesztés valósul meg.

Az érintett települések szakembereinek képzését a Gödöllői Agrártudományi Egyetem végzi. A következő lépéscsoportok: a közös beruházások előkészítése.

A brüsszeli pénzt Mórachalom és térsége meg Csíkszentmárton és kapcsolt települései (Lázárfalva és Csíkközmás) együttműködésének fejlesztésére fordítják.